

Још једна порција докумената државног департмана САД коју је обелоданио интернет-портал Викиликс оборила је све рекорде политичких скандала. То се тиче и тајног плана НАТО за заштиту од агресора „најслабијих“ региона Источне Европе, а то су тобоже Пољска и земље на обали Балтичког мора. Ко је тај потенцијални агресор? Занимљиво да се објављивање материјала подударило са посетом председника Русије Варшави, који је тамо говорио и о новим односима и неопходности народа двеју земаља да се ослободе од узајамног неповерења и сумњичавости.

Али судећи по том плану, НАТО треба да прође дугачак пут да би постигао те циљеве. Како пише британски „Гардијан“ позивајући се на дипломатске депеше на сајту Викиликс, почетком 2010. године амерички и немачки представници у НАТО Иво Далдер и Улрих Бранденбург су информисали генералног секретара Андерса фог Расмусена о одлуци да прошире план за одбрану Пољске утврђен у децембру 2009. године под називом „Орао чувар“ (Eagle Guardian). Сада се тај план односи и на Литванију, Летонију и Естонију. Према писању „Гардијана“, овај план је био утврђен од стране војног комитета алијансе 22. јануара 2010. године „процедуром ћутања“ и исто тако „тихо“ одобрен у новембру на самиту НАТО у Лисабону.

Када читамо конкретне тачке овог плана имамо осећај да смо се вратили у времена хладног рата. Рецимо, у случају оружаног напада на горе наведене земље, у њих улази 9 дивизија НАТО и САД, Велике Британије, Немачке и Пољске. При томе немачке и пољске луке морају да прихвате америчке и британске војне бродове и да обезбеде искрцавање морске пешадије. Осим тога, САД су предложиле да се посебно појача безбедност Пољске – да се на њеним лукама дислоцирају снаге специјалне намене ВМС, на територији земље ловци Еф-16 и транспортни авиони са америчких база у Немачкој С-130 „Херкулес“. Звучи познато, зар не? А ко је потенцијални агресор? Александар Крамчихин, заменик директора Института за политичку и војну анализу нема сумње с тим у вези:

„Одбрана од кога? Од Русије. Ко осим Русије може тако чисто теоретски да изврши агресију против балтичких земаља? Нико – из чисто географских разлога. До сада није постојао никакав план одбране тих земаља. И сада су оне измолиле такво нешто за почетак године. Мада, да ли је то потребно после Лисабонског сусрета, тешко је рећи.“

На последње речи експерта можемо да додамо једно: није једноставно “тешко” рећи, већ веома тешко. Како су изјавили у руском МИП-у, публикације Викиликса су изазвале масу питања и недоумица. Јер у заједничкој изјави новембарске седнице Савета Русија-НАТО речено је да ће се државе чланице Савета уздржавати од узајамне претње или примене силе. А руска страна је више пута покретала питање о неопходности да војни планови не смеју бити усмерени против друге стране. Стални представник при НАТО Дмитриј Рогозин очекује од Алијансе да преиспита планове одбране балтичких земаља, и обећао је да ће покренути то питање на седници Савета Русија –НАТО на нивоу сталних представника.

Како каже војни аналитичар из лондонског Центра за европске реформе Томаш Валашек, “смисао тајног плана је да се смире озбиљно узнемирене земље”. Треба ли да се смире тиме што ће се Русија прогласити за потенцијалног агресора? Немачки “Зидојче Цајтунг” је приметио да државе Источне Европе вођене русофобијом покушавају да направе да НАТО буде заложник регресивне политике. Али на безбедности Европе, како пише тај лист, може се радити само уз помоћ Русије. Да ли су у штабу алијансе заиста размишљали на ту тему?

(Глас Русије)